

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
Akersgt. 40
0030 OSLO

Deres ref. Arkivsakid-doknr: 2009000294-173 Saksbeh: Ingunn Bakke Arkivkode Dato:
Journalpostid: 2011012613 Telefon: 53 65 40 74 K1-232 04.07.2011

OK-sak nr. 061/11. Maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk - høringsuttalelse

Vedlagt følger vedtak.

Vennlig hilsen
For Arkivet / Sekretariatet

Ingunn Bakke
førstesekretær

Andre mottakere:
Finansdepartementet Postboks 8008 Dep. 0030 OSLO

Et levende kraftsenter

Arkivet / Sekretariatet	Org.nr: 964 967 814	Telefon: 53 65 40 00
Telefaks: 53 65 40 71	Bankgiro: 3201.50.24584	Telefaks: 53 65 40 51
Opheimsgata 31	Innbetaling skatt: 7855.05.12288	Epost: epost@odda.kommune.no
5750 ODDA		

www.odda.kommune.no

ODDA KOMMUNE

Arkiv: K1-232
Arkivsak ID: 2009000294- 168
Journalpost ID: 2011008685
Saksbeh.: Anne Erdal
Dato: 09.05.2011

SAKSGANG			
Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Saksbeh.
Odda kommunestyre	22.06.2011	061/11	aer39647

Maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk - høringsuttalelse

Vedlegg: 1. Finansdepartementet: Høringsnotat om maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk.

Framlagt:

Saken skal sendes ut av: Sekretariatet

Særutskrift skal sendes til: Finansdepartementet, postmottak@fin.dep.no

Rådmannens forslag til

vedtak:

Odda kommunestyre mener at reglene om maksimums- og minimumsverdier i eiendomsskatteloven § 8 fjerde ledd må fjernes, og slutter seg til høringsuttalelsen slik det går fram av saksforelegget.

Rådmannen i Odda, 09.05.2011

22.06.2011 Odda kommunestyre

Behandling:

Aga Haug (A):Vertskommunane får i dag ikkje det dei skal ha i eigedomsskatt frå kraftverka.

OK-061/11 Vedtak:

Enstemmig vedtatt

Saken gjelder:

Finansdepartementet sendte 15. april ut på høring forslag om endring av maksimums- og minimumsverdi for eiendomsskatt på kraftverk. Høringsfristen er 15. juli, og saken skal avgjøres i statsbudsjettet for 2012.

Eiendomsskattegrunnlaget for store kraftverk fastsettes i dag som nåverdien over uendelig tid av anslått nettoinntekt. Skattegrunnlaget kan imidlertid ikke være lavere enn 0,95 per kWh eller høyere enn 2,35 per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon over en periode på sju år. Satsene har stått stille siden 2004.

Oppsummert mener Odda kommunestyre at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatteloven § 8 fjerde ledd må fjernes. Vi vil nedenfor begrunne standpunktet. I forhold til kapitaliseringsrenten synes vi det er viktig at beregningsgrunnlaget blir gjort mer stabilt ved at normrenten endres til 2 % mens risikotillegget beholdes på 3 % som i dag. Dette vil føre til at kapitaliseringsrenten heves. Med en stabil og langsiktig kapitaliseringsrente vil de økonomiske virkningene av å oppheve maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftverk bli lavere enn det departementet har lagt til grunn i høringsnotatet.

Litt historikk:

Odda kommunes bakgrunn som industrikommune går helt tilbake til begynnelsen av 1900-tallet hvor fossene ble utbygd og la grunnlaget for industrireisningen i Norge. Vi peker i denne sammenheng på at Odda sammen med Tinn og Notodden er nominert til å komme på Unescos verdensarvliste. Før industriutbyggingen var turisme en viktig næringsvei for kommunen. Dette ble brått slutt da fossene ble lagt i rør. Vi mener at det ikke er mer enn rett og rimelig at noe av verdiene skal bli i lokalsamfunnet og demme opp for de naturødeleggelsene som utbyggingen av fosser og etableringen av tungindustrien førte med seg. Uten industristedene hadde Norge ikke opplevd den velstandutviklingen som vi har sett de siste 100 år. Odda Smelteverk ble nedlagt i 2003. De to gjenværende bedriftene Boliden AS og Eramet Titanium & Iron har store utfordringer. Den næringsmessige verdiskapingen som ble skapt pga privat utbygging av fossefallene har stadig mindre verdi også sysselsettingsmessig, og kan bli ytterligere marginalisert ved dårlige resultater og evt. Driftstans.

Om hovedprinsippene og innføringen av reglene om maksimums- og minimumsverdi

Eiendomskattetaksten bør uttrykke kraftverkets markedsverdi. Dette er slått fast både av Rødseth-utvalget i 1992 og departementet i Ot.prp nr. 23 (1995-96). Det var bred politisk enighet om takseringsprinsippene ved innføring av skattelovens § 18-5. I forhold til beskatningen av vannkraftverk skulle disse følge de samme hovedprinsippene som gjelder for eiendomskattetaksering av all annen eiendom. Det er her markedsverdien uttrykt gjennom en objektiv omsetningsverdi vi skal fram til. I innst. O. nr. 62 (1995-1996) står det:

”Flertallet er enig med departementet i at grunnlaget for eiendomsskatt skal være markedsverdien av det enkelte kraftverk. Markedsverdien vil reflektere verdien av naturressursen i tillegg til verdien av investeringen. Flertallet peker på at dette innebærer at kommunene via eiendomsskatten får beskattet verdien av en eventuell grunnrente.”

Kraftskattereformen medførte at verdsettelsesreglene for kraftverk gikk fra avkastningsverdi basert på fremtidige kraftpriser, til avkastningsverdi basert på historiske spotpriser. I denne situasjonen ble minimumsreglene for kraftverk innført. Dette for å sikre vertskommunene et minimumsnivå på eiendomsskatteinntekter i perioder med historisk lave kraftpriser. Innføringen av en minimumsverdi var ment som en midlertidig ordning. I dag er denne ordningen for lengst utdatert.

Hovedbegrunnelsen for innføring av maksimumsverdien var iflg. St.prpr. nr 1 (2003-2004) å oppnå en større grad av symmetri. Daværende regjering påpekte at dette ville føre til at kraftforetakene i perioder med høy lønnsomhet i større grad "får igjen" det de taper i perioder med lav lønnsomhet. Vi mener at kraftprodusentene for lengst har "fått igjen" det tapte nå. Dagens regjeringspartier gikk imot forslaget om innføring av maksimumsverdien.

Til tross for innføring av maksimumsregelen har det aldri vært uttrykt noe ønske om å gå bort fra hovedregelen om at eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg skal gjenspeile de reelle markedsverdiene. Når bortimot 9 av 10 anlegg ifølge finansdepartementet i dag har passert maksimumsverdien, er det ganske klart at dagens eiendomsskatte regler er i strid med dette grunnleggende skattepolitiske målet.

Maksimumsverdien fører til at Odda kommune som vertskommune ikke mottar sin rettmessige del av verdiskapingen

Vertskommunene har rett til en andel av den verdiskapingen som vannkraften fører til. Vi viser her til at en vertskommune har stilt naturen til kraftforetakenes disposisjon og at det er vertskommunene som må leve med de ulemper som kraftutbygningen fører med seg.

Maksimumsverdien gir Odda kommune disinsentiv for kommunens tilslutning til ny vannkraftutbygning

Når kommunen skal ta stilling til om den stiller seg positiv til ny vannkraftutbygning lokalt, må kommunestyret foreta en avveining mellom de fordeler og ulemper som utbygningen fører med seg. Her inngår helt klart de økonomiske virkningene som utbygningen vil ha for kommunen. Opp mot positive økonomiske virkninger for kommunen må vi veie de ulemper som kraftutbygningen vil medføre.

Når eiendomsskatten er blitt en fast avgift som synker i realverdi, vil kommunens andel av verdiskapingen stadig synke. Dette gir vertskommunen kraftige disinsentiv til å støtte nye utbygningssøknader.

Maksimumsverdien virker konkurransevridende

Maksimumstaket på eiendomsskatt innebærer at eierne av disse kraftverkene blir pålagt en lavere eiendomsskatt i forhold til eiendommens reelle omsetningsverdi enn eierne av andre eiendommer. I tillegg gjelder denne skatterabatten kun store kraftverk og ikke eksempelvis småkraftverk.

Om utfordringene for Odda som industrikommune

Odda kommune taper med dagens kapitaliseringsrente kr 50 mill årlig som følge av maksimumsverdien. Odda kommune har frie inntekter på 103 % av landsgjennomsnittet. Vi har bidratt med en netto inntektsutjevning på kr 13,1 mill i 2010. Når det gjelder

naturressursskatten er det viktig å få fram at den har vært uendret siden innføringen. Grunnen til dette er at naturressursskatten ligger fast på 1,1 øre per kWh. I realverdi er denne inntekten derfor redusert. Inntekten inngår i inntektssystemet og blir dermed utjevnet mellom kommunene.

Odda kommune får aldri skjønnstilskudd via fylkesmannen i Hordaland med unntak av mindre summer til interkommunalt prosjektarbeid. Det at kommunen har innført eiendomsskatt på verk og bruk blir tatt med i betraktningen til fylkesmannen når skjønnstilskudd skal fordeles. For øvrig henstiller jo både regjering og fylkesmann til at kommunene må utnytte egne inntektsgrunnlag ved å innføre eiendomsskatt.

Odda har som industrikommune mange utfordringer. Folketallet har gått gradvis nedover og er i dag på 6 985. Samtidig har vi en stor andel eldre i forhold til andre kommuner. 18,8 % av befolkningen er over 67 år mot et landsgjennomsnitt på 13 %. 7,6 % av befolkningen er over 80 år mot et landsgjennomsnitt på 4,5 % (KOSTRA 2010). Her er det innbyggere med store velferdsmessige behov.

Næringslivet er lite variert og industribedriftene Eramet Titanium & Iron og Boliden utgjør de klart største arbeidsplassene i distriktet sammen med Odda kommune.

Odda Smelteverk gikk konkurs i mars 2003. Det er behov for kapital i hundremillionersklassen for å kunne ta i bruk og nyttiggjøre seg gamle industrihaller. Storsamfunnet har et ansvar for at industrisamfunn og kraftsentre som Odda har midler til å utnytte tidligere industriområde til ny bruk. Særlig jamfør at området er foreslått fredet av Riksantikvaren. Det har vært underlagt en langtekkelig fredningssak og nærmest lagt brakk siden konkursen i 2003.